

บทความ อ. ๘๑/๒๕๕๘

วีระเชษฐ์ จรรยากุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ให้ลงชื่อในกระดาษเปล่า

เรื่องนี้เป็นเรื่องใกล้ตัวมากๆ ครับเป็นข่าวอยู่หลายครั้งแล้วอาจเจอกับตัวเอง หรือได้เคยเห็นเหตุการณ์ ดูครับว่าจะแสวงหาหลักฐานอะไรเพื่อเป็นประโยชน์ได้บ้าง

นางสายฝนไปจอดรถไว้หน้าห้างสรรพสินค้าแล้วไปเข้าห้องน้ำ เมื่อกลับมาที่รถก็มีคนที่ไม่รู้จักกันมาก่อนทุบกระจกรถและทำร้ายร่างกาย เมื่อสอบสวนเสร็จพนักงานสอบสวนได้ส่งสำนวนคดีให้พนักงานอัยการ นางสายฝนไปตรวจสำนวนที่พนักงานอัยการแล้วพบว่าแผนที่จุดเกิดเหตุไม่ตรงกับความเป็นจริงตามภาพจากกล้องวงจรปิด และพนักงานสอบสวนไม่ได้ไปตรวจจุดเกิดเหตุ แต่ให้นางสายฝนลงนามในกระดาษเปล่าเกรงว่าจะเสียเปรียบทางคดี จึงขอแผนที่จากพนักงานสอบสวนแต่ได้รับแจ้งว่าไม่ได้ทำสำเนาไว้และส่งให้พนักงานอัยการไปแล้ว นางสายฝนจึงมีหนังสือขอถ่ายสำเนาแผนที่จุดเกิดเหตุจากสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง ๖ แต่พนักงานอัยการมีหนังสือปฏิเสธ นางสายฝนจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาคณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงให้นางสายฝนชี้แจงข้อเท็จจริงซึ่งก็ได้ชี้แจงตามข้อเท็จจริงข้างต้นที่ได้อุทธรณ์แล้ว ฝ่ายผู้แทนสำนักงานอัยการพิเศษฯ ก็ชี้แจงว่าได้อนุญาตให้นางสายฝนตรวจดูเอกสารแต่ไม่ให้สำเนา เนื่องจากแผนที่ดังกล่าวพนักงานสอบสวนเป็นผู้จัดทำ คดีนี้อยู่ระหว่างการสอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานอัยการ ประกอบกับแผนที่ส่งเขปแสดงสถานที่เกิดเหตุไม่ใช่เอกสารทำให้การในชั้นสอบสวนของผู้เสียหายพนักงานสอบสวนทำขึ้นหลังเกิดเหตุหนึ่งวัน และนางสายฝนลงชื่อรับรองความถูกต้องของแผนที่ไปแล้ว แต่เพิ่งอ้างว่าแผนที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง หากเปิดเผยไปจะเกิดความเสียหายกับราชการและผู้อื่นได้ และจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพตามมาตรา ๓๕ (๒) หากให้ถ่ายสำเนาไปไม่ทราบว่านางสายฝนจะไปให้ใครดูบ้าง จะเกิดความเสียหายในการดำเนินคดี

เมื่อฟังจนหมดข้อสงสัยแล้วคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาว่า ตั้งใจอ่านนะครับ แผนที่แสดงจุดเกิดเหตุในคดีของนางสายฝน แม้จะเป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของพนักงานอัยการ แต่การเปิดเผยก็ไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ เนื่องจากแผนที่แสดงจุดเกิดเหตุเป็นสิ่งแสดงข้อเท็จจริงของสถานที่เกิดเหตุที่ต้องตรงกับความเป็นจริง ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ยิ่งกว่านั้นนางสายฝนเป็นผู้เสียหายในคดีมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ จึงมีสิทธิได้ข้อมูลข่าวสารเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อเท็จจริงในคดีได้ ดังนั้น แผนที่แสดงจุดเกิดเหตุในคดีจึงเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง ๖ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้สำเนาแก่นางสายฝน

พอเข้าใจครับว่าน่าจะเกิดจากสาเหตุอะไร นิดๆ หน่อยๆ ก็ให้กันไปครับอย่าถึงทำร้ายกันเลย น่ายินดีครับที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อยู่ในชีวิตประจำวันของประชาชนแล้วอยากทราบครับว่า คุณสายฝน รวมทั้งผู้อุทธรณ์ท่านอื่นทราบเรื่องการใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายนี้ได้จากช่องทางใดเพื่อเราจะได้พัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นไปอีก ต้องการหารือ ปรึกษาการใช้สิทธิหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ติดต่อได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๐ www.oic.go.th "จดจำเอาไว้ให้ดี กฎหมายเรามี"